

藏月泉堂藏書

五、五、五

མ་གཙུག་མེད་ཀྱི་མེད་པ།

国家社科基金重大委托项目
《格萨尔的抢救、保护与研究》成果

༩༩། །ཕྱིང་ལྷོར་སྡེ་ཡི་རྩོམ་ཡིག་གཅེས་བསྐྱེགས།

ཕོད་དང་ཕོ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དབེ་སྐྱོན་ཁང་།

图书在版编目 (CIP) 数据

董·诺尔德文集: 全5集: 藏文 / 诺尔德著. —
兰州: 甘肃民族出版社, 2014.5
ISBN 978-7-5421-2636-8

I. ①董... II. ①诺... III. ①社会科学—文集—藏语
IV. ①C53

中国版本图书馆CIP数据核字 (2014) 第107261号

书 名: 董·诺尔德文集
作 者: 董·诺尔德 著
出 版 人: 吉西平
责任编辑: 周甲克
封面设计: 董·诺尔德
出 版: 甘肃民族出版社(730030 兰州市读者大道568号)
发 行: 甘肃民族出版社发行部(730030 兰州市读者大道568号)
印 刷: 西宁民族印刷厂
开 本: 787毫米×1092毫米 1/16 印张: 158 插页: 40
字 数: 1520千
版 次: 2014年8月第1版 2014年8月第1次印刷
印 数: 1~1 000
书 号: ISBN 978-7-5421-2636-8
定 价(全五卷): 330.00元 (民文)

甘肃民族出版社图书若有破损、缺页或无文字现象, 可直接与本社联系调换。

邮编: 730030 地址: 兰州市读者大道568号 网址: <http://www.gansnmz.com>

投稿邮箱: liuxintian@yahoo.com.cn

发行部: 葛慧 联系电话: 0931-8773271(传真) E-mail: ganszgehui3271@tom.com

版权所有 翻印必究

རིག་སྟོང་ཉིང་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་འཕྲུལ་ནམ་སྣང་ལོང་བུའི་མྱིན། །
 སྟིང་རྩེ་ཀུན་ཁྱབ་པད་མ་རྒྱས་པའི་སྟེ། ། དཔལ་ལྷན་རྩེ་རྩེ་ལོན་པོ་རྒྱལ་ལྟར་ཅིག །

དོན་དམ་གཞུག་མའི་རང་ཞལ་ལ་བལྟ་བའི་

སྒྲོན་ལམ་བཞུགས།

༣། ཁོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག ལྟ་དང་སྒྲུ་དང་གཞོན་སྒྲོན་གྱལ་བུམ་དེ་
ཟ་ལ་སོགས་མི་ལས་ལྟག་གྱུར་སྒྲུ་འབྲུལ་དང་ལྟ་གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་སྒྲུམས་
བ་ཡི། དྲིགས་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་རལ་བའི་ཚད་པའ་རིན་ཆེན་རྒྱས་གང་ཁྱོད་
ཞབས་སྒྲུས་མཆོག་ཏུ་བཏུད་ཅིང་རེ་བའི་མིག་ཞགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི། ལྟ་ཡི་
ལྟ་མཆོག་འཇམ་དབལ་གཞོན་ལུ་ཤེལ་དཀར་སྒྲུག་ཕྱན་ལི་བྲིའི་འོད་འཆང་མཁྱེན་
རབ་ལང་ཚོ་ཉི་མ་སྟོང་ཕྱག་འབར་བའི་སྒྲུ། རྩེ་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་བའི་
འབྲས་བུ་དབང་བོས་མངོན་སུམ་མཇལ་བ་ཅམ་མིན་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་
ལྟ་སྒྲུས་གཤིས་སུ་གྱུབ་གྱུར་ཅིག མགོན་པོ་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་ས་ཡིན་དེ་བཞིན་
བདག་གི་མ་ཡང་ཡིན། རིག་སྟོང་དག་པའི་ཁྱེུ་ཁྱོད་ཡིན་ཅུལ་ལས་སྒྲོས་པའི་བྱ་
བའང་ཁྱོད། ཁྱོད་ལས་སྒྲུས་ཤིང་ཁྱོད་ལ་ཐེམ་པའི་སྒྲུ་འབྲུལ་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་
ཆེ། ཁྱ་ཟུར་མ་དམིགས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་རྗེན་པར་
འབྱུལ། སྤང་བར་མ་ཞེན་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། སྟོང་པར་མ་འབྱམས་
རྟེན་འབྱུང་བསྒྲུ་བ་མེད། ཏྲག་ཆད་གཉིས་སུ་མ་གོལ་དབུ་མའི་གྲོང་། བྱང་ཆུབ་
སྟོང་པོར་མཆོའོ་རྗེས་འཛིན་མཛོད། འདི་ཅུ་སྐྱག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུམས་པ་མེད།
འདི་བཞིན་རེ་བ་མེད་ཅིང་དོགས་པ་མེད། སྒྲེ་འཆི་གཉིས་སྤང་འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་
ཡི། ཁོ་འཕང་མཆོག་ལ་གྱུར་ཏུ་རེག་གྱུར་ཅིག །

ཁ་བྱང་མེད་པའི་སྟན་ངག

——ཁོར་ལྗེ་ལ་སྐུལ་བ།

ཅི་ཏེ་སྒྲ་ཅ།

ང་ཆོ་ཆང་མས་བྱིས་པའི་དུས་སྐབས་ཞིག་བརྒྱད་ཚུང་།
དུས་དེར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེ་ལམ་དེ་བརྗིད་ལྡན་གྱི་གངས་རིས་བརྩེ་བར་བསྐྱབས།
འཕྱུལ་སྤང་གི་ན་ཆོད་དང་མཐའ་བལ་གྱི་རྩ་ཐང་འདྲ་མོད་ཀྱང་།
ཁྱོད་ལ་ཐོག་མ་ནས་དགེ་སེམས་དང་གུས་ཚུལ་བསྐྱབས་ཏེ་ལོ་བས།
ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་བྱོན་མེས་པོ་དག་གི་བརྒྱད་པ་ལས།
ད་གཞོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་ཐེ་མིག་རྟེན་པ་སྒོས་ཅི།
ནམ་ཡང་སྟོང་སྤང་འདི་འདྲ་ཞིག་སྟེ། རང་གཅིག་ཕུས་ཏེ་དེ་མཐའ་དབྱིངས་སུ་བཞུས་ཆོ།
ཆོད་མེད་པའི་རང་དབང་གིས་སེམས་ཁམས་ཀྱན་ནས་གང་།
ཁོར་ལྗེ་ལགས། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་རིང་རང་རེའི་བྱིར་འདང་ལས།
བརྩེ་ཆེན་ཨ་མའི་འགྲུལ་སྟེ་ཡི་དྲུང་གི་གཅིས་དབྱངས་དེ་དྲན་ཅིང་།
ཆོ་སྟོག་ནི་འབར་བཞིན་པའི་སྟོན་མེ་ཞིག་ལྟར། སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་ལ།
སྐབས་འགར་དེ་ཡང་ཉི་འོག་གི་བྱིབ་མ་ཞིག་དང་ལྷག་པར་འདྲ་སྟེ།
ཉི་མཁུ་ལའང་མི་སྐྱག་པར། གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཡལ་བེན།
རྩིང་བརྩེ་བའི་བྲོགས་པོ་ལགས། ང་ཆོ་ཆང་མ་ཡི་གེ་ཡི་དད་འབངས་ཡིན།
མི་ཆོ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གར་ཐུང་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཀྱང་།
སྒོ་བྲོས་དང་དད་མོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནས།
ད་གཞོད་རང་ཅག་གི་ཆོ་སྟོག་ལ་ཉམས་མེད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཞིག་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་བྱོས།

2014ལོའི་ཟླ11ཚེས25ཡི་ཚེས་ལྷན་སྐྱེས་སྐུ་འཕྲུལ་བྱེད་སྐབས་སུ།

无 题

——致诺尔德

吉狄马加

我们都拥有过童年的时光
那时候，你的梦曾被巍峨的雪山滋养
同样是在幻想的年龄，宽广的草原
从一开始就教会了你善良和谦恭
当然更是先辈们的传授，你才找到了
打开智慧之门的钥匙
常常有这样的经历，一个人呆望着天空
而心灵却充盈着无限的自由
诺尔德，但今天当我们回忆起
慈母摇篮边充满着爱意的歌谣
生命就如同那燃烧的灯盏，转瞬即逝
有时候它更像太阳下的影子，不等落日来临
就已经消失得无影无踪
亲爱的朋友，我们都是文字的信徒
请相信人生不过是一场短暂的戏剧
惟有精神和信仰创造的世界
才能让我们的生命获得不朽的价值！

2014年元月25日凌晨

作者：中共青海省委常委、省委宣传部部长。

ཡེ་ཤ་གཞི།

ཡུང་ཡུང་མཁོ་ལོག་བྱལ་སྤྱི་ཕྱུ་ཅི། ལིན་པ་ལྷང་།

ཞིང་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མི་དམངས་འཁུས་མི་ཚགས་ཆེན་མངའ་ས་.....
 གསུམ་པར་བྱགས་པའི་སྐབས་ལ། ངས་《སྤང་ནོར་ལྷེ་ཡི་ཚྭ་ཡིག་གཅེས་བསྐྱེགས་》
 པར་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་ཐོས་ཤིང་། སྤྲོ་མཐུན་ནོར་ལྷེ་ཉིད་དང་མཉམ་དུ་《ཚྭ་ཡིག་གཅེས་བསྐྱེགས་》
 གཅེས་བསྐྱེགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ། རིན་ཐང་གི་
 བན་ཡོན་བཅས་ལ་དབྱུང་བསྐྱར་བྱེད་མོ་བྱས། ཁོ་ཐོས་བལྟས་ན་《ཚྭ་ཡིག་གཅེས་བསྐྱེགས་》
 འདིས་མགོ་ལོག་གི་སྤར་འདས་ལ་ཕྱིར་དྲན་དང་། མགོ་ལོག་གི་དེ་རིང་ལ་
 བསྐྱེགས་བརྗོད་། མགོ་ལོག་གི་མ་འོངས་པར་རྒྱང་གཟིགས་བཅས་བྱས་ཡོད་པས།
 འདི་ཉིད་པར་སྐྱབ་དང་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་ན་དོན་སྤྲིང་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་.....
 མཇུག་ནས། སྤྲོ་དགའི་ངང་ཕིར་སྐྱུག་བཏེགས་ཏེ་སྤྱིང་གཞི་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

མགོ་ལོག་བྱུང་ནི་མཆོ་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཆགས་ཤིང་། རང་བྱུང་
མངོས་ལྗོངས་ལྟ་ན་རྒྱག་པ་དང་། རྩི་ཆོགས་ལོ་རྒྱས་དུས་རིམ་རིང་པ། ས་བྱུང་རིག་
གནས་བྱུང་མཆར་ལྡན་ལ། ཡུལ་འདི་ནི་བོད་རིགས་མི་དམངས་མི་རབས་ནས་མི་

རབས་བར་འཆོག་ནས་ཀྱི་བྱིམ་གཞིས་དང་། སྤྱིང་གི་སར་ཀྱི་ཕ་ཡུལ་ཀྱང་ཡིན། མགོ་
ལོག་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མི་
ཆད་པར་དཀའ་ངལ་སྒྲ་ཆོག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་། ས་གནས་ཀྱི་བྱུང་ཆས་དང་
མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཆས་མངོན་པར་གསལ་བའི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་དང་བསམ་.....
སྤོའི་དཔལ་ཡོན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ས་ཆ་ཞིག་དང་། མགོ་ལོག་གི་རིགས་སོ་སོའི་
མི་དམངས་རྣམས་ལུན་པ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱགས་སུ་སྦྱུང་བ་དང་། སྤྱས་པ་ནས་སྒྲོ་
འབྱེད་གྱི་ཕྱགས་སུ་སྦྱུང་བ། ཐོངས་པ་ནས་འབྱོར་ཕྱག་གི་ཕྱགས་སུ་སྦྱུང་བ། རྗེས་
ལུས་ནས་དཔལ་ཡོན་གྱི་ཕྱགས་སུ་སྦྱུང་བའི་གནས་མཆོག་ཅིག་ཀྱང་ཡིན། བྱང་ཁྲག་
ཏང་མེད་ན་མགོ་ལོག་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་མེད་ལ། མེས་རྒྱལ་གྱི་བྱིམ་
ཆང་ཆེན་མོ་མེད་ན་མགོ་ལོག་གི་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོད་མི་འགྱུར།

སྒོ་མཐུན་ནོར་མེ་ཁོང་འབྲོག་བྱིམ་དུ་ལྷུས་མ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། དར་དམར་
 གྱི་འོག་ནས་འཆར་ཡངས་བྱང་པའི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་དངོས་དཔང་པ་ཞིག་དང་། ༡༨་དང་
 རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་སྐྱེད་ཏུ་སྤྱིང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་བོད་རིག་.....
 པའི་ཞིབ་འཇུག་པ་ཞིག རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་ཁང་གིས་དམིགས་བསལ་གཟིགས་གཞིས་
 གྲོ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་ཆེད་མཁས་པ་ཞིག རྒྱལ་ཡངས་དམངས་ཆེན་གྱི་འཐུས་
 མི་ཞིག་བཅས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ཁོང་གིས་ལོ་ངོ་མང་པོར་མགོ་ལྟག་གི་ས་གནས་ལོ་
 རྒྱུས་དང་། བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་དེ་མགོ་ལྟག་ཏུ་དར་བ་དང་། འཕེལ་བ། ད་ལྟའི་

གནས་བབ་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་ནས། 《མགོ་ལོག་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེངས་མཉམ་པ་གནས་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་ལུགས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་གདན་རབས་མང་པོ་ཟུག་ཚཱ་...》
དང་པར་སྐྱོན་མཛད་ཡོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལོ་རྒྱུས་སྐྱོན་ཚཱ་གླིང་
གི་སར་རྒྱལ་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་སྐད་སྐད་བོད་རིག་པའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་ནས།
ལོ་རྒྱུས་སྐྱོན་ཚཱ་གི་སར་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཚཱ་རིག་གནས་རིག་སྐར་
ཅིས། བོད་ལུགས་གསེར་རིག་དམངས་སྤྱོད་རིག་གནས་སྐད་སྐད་སྐོར་ཀྱི་རིག་གཞུང་
དབྱེད་ཚཱ་མང་པོ་བྱིས་ནས་སྤེལ་བ། བོད་ཀྱི་ཚཱ་རིག་གསར་ཚཱ་ཀྱི་ལས་ལ་ཁྱེད་སྐད་
ནས། གུང་ཁྱོད་ཏང་ལ་བསྟོད་པ་དང་། མེས་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། མི་རིགས་མཐུན་
སྤེལ་ཆེན་མོར་བསྟོད་པ། མེས་རྒྱལ་གྱི་མཛེས་བརྗོད་རི་རྒྱུང་ལ་བསྟོད་པ། མི་ཡུལ་གྱི་
“བདེན་པ་དང་། བཅེ་བ། མཛེས་པ”བཅས་ལ་བསྐྱེད་པ་སྐད་སྐད་བརྗོད་བྱར་བྱས་
པའི་སྤྱོད་རྒྱུན་གནང་བོའི་ཚཱ་ལུས་དང་དེང་རབས་ལུགས་གསར་ཚཱ་ལུས་ཀྱི་སྐྱོན་
ཚཱ་མང་ཏུ་བྱིས་ནས་སྤེལ།

སྒྲོ་མཐུན་ནོར་སྒྲེ་ཡིས་ཏང་ལ་དགའ་ཞིང་། བ་ཡུལ་ལ་བརྩེ་བ་དང་། དམངས་
 འོན་དང་། བདེན་འཆོལ། བརྩོན་འགྱུས། གསར་གཏོད་བཅས་ཀྱི་སྒྲིང་སྟོབས་དང་།
 ལྷག་བསམ་བློ་མེད་དང་། ཁོང་ཡངས་དགྲེལ་ཆེ་ཡི་མི་གཤིས་སྟོབས་ལྷགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་པ་སྦྱོ་ཆོགས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། བརྩེ་བ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏང་ཡོད།
 “ཅང་ཤེས་ཀྱན་པ་ར་བར་ཉལ། ཁེ་བར་སྟོང་རྒྱག་ཡིད་ལ་ཤར། །དཔའ་ཁོད་སྦྱ་ན་

ཆེར་སོན་ཀྱང་། །དཔའ་ཉམས་སྒོ་སྒྲོབས་བྲི་བ་མེད། །ཁོང་གིས་སྤྱགས་སེམས་སྒྲིམ་
 བས་ཤིང་མོར་སྡེ་ཡི་ཚུམ་ཡིག་གཅིས་བསྒྲིགས་བཅམས་ཤིང་བྱུང། དཔེ་དེབ་འདིས་
 ས་གནས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོས་འབྱུང་གདན་རབས། རིག་གཞུང་དབྱུང་ཚུལ། སྤྱལ་
 རྒྱུན་སྒྲན་རག ལྷལ་སྤྱལ་རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་ཐད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་
 རྒྱུང་རྟོགས་དེ་དང་དུས་སྡེ་ཆོགས་ཀྱི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་དང་གཅིག་དུ་སྒྲིལ་ཞིང་།
 འཆོ་བ་དང་བྱ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་མང་གཞི་ཤིན་དུ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པས། མགོ་
 ལོག་ས་གནས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཡར་ཐོན་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ཤེས་རྟོགས་དང་། ས་གནས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་སྡེ་ཆོགས་གོང་འཕེལ་དང་རིག་གནས་རྒྱུད་འཛིན་ལ་སྤྱལ་འདེད་གཏོང་
 བར་སྒོ་བ་སྦྱང་དང་། ཟུར་དབྱུང་། དབྱེ་ཞིབ། ཞིབ་འཇུག་བཅས་ཀྱི་རིན་ཐང་དེས་
 ཅན་ཞིག་ལྡན་ཡོད། དཔེ་རྒྱུན་གྱི་གོ་སྐབས་འདིར་ངས་སྒོ་མཐུན་མོར་སྡེ་ཡིས་དུས་
 ལུན་རིང་པོར་མགོ་ལོག་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྡེ་ཆོགས་ལས་དོན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཆེད་...
 དུ་འབད་བཙོན་སྟོང་མེད་དང་དགོ་མཆོན་ལྡན་པའི་མཛོད་རྗེས་བཞག་པར་བཀའ་...
 དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། སྤང་ཆར་ཡང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདིའི་སྤྱགས་ལ་འབད་བཙོན་
 སྒོས། གངས་ལྷང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་བྱིད་ལས་བྱེད་པའི་གཟི་འོད་འབར་བའི་མི་ཆེའི་
 ཞབས་རྗེས་དེ་ལུ་མཐུད་ནས་ཚུམ་འབྲི་བྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བཞག་ཡོད། དེ་ནི་སྤང་
 གཞིའོ། །

2014ལོའི་ཟླ1ཆེས་27ལ།

序 言

中共果洛州委书记 林亚松

参加省人大十二届三次会议期间，闻《诺尔德文集》付梓，并与诺尔德同志就《文集》的内容、结构、价值取向等进行了深入探讨，自觉《文集》回顾果洛的过去，歌颂果洛的今天，展望果洛的未来，其出版发行意义不菲，故欣然提笔以序之。

果洛州地处青藏高原东部，自然风光美好，社会历史悠久，地域文化独特，是藏族人民世代繁衍生息的家园；是格萨尔的故乡；是果洛人民以自己的勤劳和智慧不断战胜各种困难，创造出具有鲜明地域特色和民族特色的物质文明和精神文明的地方；是果洛各族人民从黑暗走向光明，从封闭走向开放，从贫穷走向富裕，从落后走向文明的地方。没有共产党就没有果洛人民的美好生活，没有祖国的大家庭就没有果洛的繁荣和发展。

诺尔德同志出生于普通牧民家庭，作为红旗下成长起来的历史见证者，作为党和国家培养的社会科学国家级藏学研究者，享受国务院特殊津贴的国家级专家和全国人大代表，多年来从事果洛地方历史和藏传佛教在果洛的传播、发展及现状的研究，撰写出版了《果洛史要》等地方历史和宗教寺院志书；从事藏族英雄史诗格萨尔等藏学研

究，撰写发表了史诗格萨尔、藏族语言文学、天文历算、藏医藏药、民俗文化等方面的学术论文；从事藏族文学方面的创作，撰写发表了歌颂共产党，歌颂祖国，歌颂民族大团结，歌颂祖国壮丽山河，歌颂牧区新变化、牧民新生活，歌颂人间“真、善、美”等主题传统古体诗歌和当代新体诗歌等作品。

诺尔德同志以爱党、爱家乡和为民、求实、勤奋、创新的精神，坦诚、包容的人格力量，心系社会，情系发展。“老骥伏枥，志在千里。烈士暮年，壮心不已。”他潜心撰写了《诺尔德文集》。该书从地方历史、宗教寺志、学术论文、传统诗歌、民俗文化等角度，把自己的所见所悟所识与当今社会的主要问题融于一体，具有很强的生活、工作实践基础，对认识果洛地方发展进步过程，促进地区经济社会发展和文化传承具有一定的学习、参考和分析研究价值。成书之际，感谢诺尔德同志长期为果洛经济社会各项事业做出的不懈努力和积极贡献，并希望继续为之努力，续写少数民族领导干部闪亮的人生足迹。

是为序。

2014年1月27日

ཚུམ་པ་པོའི་མཆམས་སྦྱར་མདོར་བསྟུས།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྱུ་འཕྲུལ་བླ་བ་འབྲིགས། །

འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དབྱེས་པའི་ཞལ་བཟང་འཇུམ། །

མཐུ་སྟོབས་བདག་པོ་བརྟུང་དབྱའི་གཤེད་རུ་སྒྲུང་། །

རིགས་གསུམ་སེམས་དཔས་རྣམ་ཀུན་འབྲལ་མེད་སྦྱངས། །

དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་ཆེད་མཁས་པ་དང་། བོད་

རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་པ། ཚུམ་པ་པོ། སྟན་ངག་པ་བཅས་ཡིན་པའི་མཁས་དབང་

ལྷང་ལོ་རྒྱུ་མཆོག་ནི་བོད་རབ་རྒྱལ་ཤིང་རྟེན་(སྤྱི་ལོ1954) ལོར་མགོ་ལོག་དགའ་བདེ་

རྫོང་ཨ་སྦྱང་གོང་མ་སང་གི་འཕྲོག་ཁྱིམ་དཔུས་མ་ཞིག་རུ་སྦྱར་འབྲུངས། ཚ་བའི་རུས་

ལྷང་དང་། བྱེ་བྲག་གི་རུས་དགེ་ཅེ། ཁྱིམ་ཚང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟུ་རིགས་སང་ཞེས་འབོད།

སྦྱ་ན་ཕ་མོའི་རུས་སུ་དཔལ་སྟན་མོ་དགོན་གྱི་དགེ་བཤེས་སྦྱ་ཤུལ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་

མཆོའི་སྦྱེ་སྤྱིད་རུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས། བླ་ཤུལ་དགེ་སྦྱང་པ་ལྷ་

འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱོང་རུ་བསྐྱོང་ཞིང་སྒྲོག་བསྟན་པས། དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་རུ་གསར་

རྟེན་གྱུ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་ལྟ་གི་ཞབས་ལ་གཏུག་

[illegible]

ཡུ་ཡོན་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཤོད་སྐབས་བརྒྱ་བའི་ཡུ་ཡོན། སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་
བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་ཆེན་གྱི་འཐུས་མི་བཅས་ཀྱི་འགན་བཞེས་སྤྱོད་ལ། ད་
ལྟོ་འདྲེ་ཁུལ་སྤྱི་ཤོད་དང་ཞིང་ཆེན་སྤྱི་ཤོད་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཡུ་ཡོན་དང་། སྐབས་བརྒྱ་
གཉིས་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་ཆེན་གྱི་འཐུས་མིའི་འགན་བཞེས་ཡོད།

ཁོང་གི་ཕྱག་ཚུམ་གྱི་སྐོར་ལ་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཅུ་མས་.....
བའི་བཅུ་མས་ཆོས་བོད་གྲངས་བརྒྱ་ཕྱག་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྐབས་འདིར་
ཞིང་ཆེན་དང་ཁུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཙ་འཇུགས་དང་དབུ་བྱིད་ཀྱི་ཕྱགས་འདུན་དང་།
རྒྱ་ཆེའི་སྤྱི་ཤོད་པ་པོ་ནམས་ཀྱི་རེ་འདུན་སྐོར་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་ཚུམ་གྱི་མ་ཡིག་དག་ལས་
བྱེད་ལྷག་ཙམ་ཞིག་སྟེ་ས་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་དང་། དཔོན་མེ་ཁག་གི་གདན་
རབས་ཀྱི་སྐོར། བོད་རིག་པའི་དབྱེད་ཚུམ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱི་རྒྱུན་སྟན་པའི་གི་
སྐོར། དུལ་སྤྱི་སྟན་ཚུམ་གྱི་སྐོར་བཅས་བོད་ལྗེ་འདི་གཅིས་བསྐྱུས་སུ་བསྒྲིགས་ནས།
དཔེ་སྟན་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་དུང་དེ་དག་དུ་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱག་ཚུམ་སྐོར་ལ། མདོ་
སྤྱི་ཤོད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་བྱིས་མཆན་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་དང་། གོང་དུ་མ་
འདུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ནམ་ཐར་གྱི་སྐོར། ཚུམ་ལུས་གསར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པའི་
སྟན་ཚུམ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐོར། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུམ་དུ་མའི་སྐོར། སྟན་བཤད་
སྤྱི་ཤོད་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཤོད་དང་བསྐྱུན་པའི་འབྲེལ་ཚུམ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐོར། ཡིག་
རིགས་གཞན་ནས་བསྐྱར་བའི་ཚུམ་ཡིག་དུ་མ་དང་རྒྱ་བོད་ཡིག་སྐྱར་ལ་མཁོ་བའི་.....

སྐད་གཉིས་ཤན་སྐྱར་གྱི་ཆིག་སྐད་ཆིག་མངོད་གྱི་སྐྱར། བོད་ལྷགས་གསེ་རིག་སྐྱར་གྱི་
 སྐྱར་སྡེ་དང་རོས་འཛིན་གྱི་ཟིན་ཐོའི་སྐྱར། ཟུའི་སྐད་ཡིག་ལས་བཅམས་པའི་ཆབ་
 སྡིད་དང་། དཔལ་འབྱུར། རིག་གནས། དམངས་འཆོ་བཅས་གྱི་རྟོག་ཞིབ་སྐྱར་ཁྱའི་
 ཚཱ་ཡིག་དང་། གྲོས་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སོགས་གྱི་སྐྱར་བཅས་མང་དུ་ཡོད། སྐད་མའི་
 ཆར་ཡང་ཕྱག་ཚཱ་ཡོངས་རྫོགས་རིམ་བཞིན་པར་སྐྱར་བྱབ་པའི་སྐྱར་འདུན་དང་.....
 བཅས། སྐར་སྐྱས་པ།

གངས་འི་འཁྱུངས་ན་མཁས་པའི་གྲགས་སྟུན་འབར།

ཆེས་སྲིད་མཛད་པ་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ཅུ་སོན།

ལྷ་བའི་དབང་ཕྱག་གང་གི་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །

འཕྲིན་ལས་བྱེ་བས་འཇིག་རྟེན་མཛེས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དམ་པ་གང་གིས་ཡུན་རིང་བཅིངས་བརྒྱུངས་པའི་སྒྲུབས་...
ལས་པ་རྒྱུད་གཏེར་མིང་འཛིན་བྱ་ཅུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བྱས་པས་རྒྱུར་བ་སྐབ་ཇ་ཡན། །